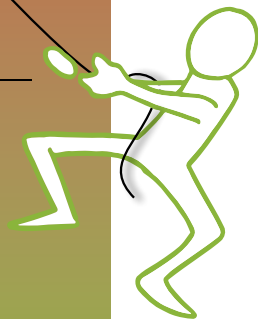

DE REGELS EN DE REK

— 7X7 REKTIPS OM RUIMTE TE MAKEN VOOR INITIATIEF —

Boukje Keijzer

**Deze voorproef geeft een beeld van de inhoud en vormgeving
van het boek dat op 18 november 2015 uitkomt.**

DE REGELS EN DE REK

— 7X7 REKTIPS OM RUIMTE TE MAKEN VOOR INITIATIEF —

Boukje Keijzer

De regels en de rek is een initiatief van 7Zebra's,
creatief realisatienetwerk voor maatschappelijke uitdagingen.

DE REGELS EN DE REK

Een haat-liefdeverhouding

Veel mensen hebben er een haat-liefde-verhouding mee. Regels knellen en geven houvast. Een incident is al snel aanleiding om een nieuwe regel op te stellen of strenger te handhaven. Intussen roepen we in koor dat onze samenleving minder regels en meer ruimte nodig heeft.

Regels zijn er en hebben een functie. Ze zorgen dat dingen niet uit de hand lopen en op een eerlijke manier gebeuren. Maar soms vormen ze een hindernis. Dan belemmeren ze ons bij het vinden van oplossingen. Dan willen we iets mogelijk maken wat niet mag.

Op zoek naar de rek

We leven in een wereld die steeds sneller verandert. We richten systemen in om daar grip op te houden. Die van zorg, onderwijs, mobiliteit, openbaar bestuur, ruimtelijke ordening, rechtspraak enzovoort. Intussen worden de maatschappelijke vraagstukken ook complexer, waardoor ze aan meerdere systemen raken. Systemen die in zichzelf vaak kwetsbaar zijn, elkaar tegenspreken of in de weg zitten. Om daar doorheen te breken is rek meer dan ooit nodig. Een andere blik op de werkelijkheid, zodat we in het oerwoud van regels toch veerkrachtig genoeg blijven om onze samenleving goed te laten functioneren.

Er zijn verschillende manieren om met regels om te gaan. Je kunt je eraan houden, omdat het logisch is om dat te doen. Je kunt regels als excuus gebruiken om je creativiteit niet aan te hoeven spreken. Je kunt je bij regels neerleggen om van het gezeur af te zijn. Maar je kunt ook op zoek gaan naar het verhaal achter de regels. Want daar zit de ruimte om iets voor elkaar te krijgen.

Steeds meer mensen zoeken die ruimte op. Door het aantal regels te verminderen, door ze mee te laten buigen, uitzonderingen te maken, tijdelijk op te schorten. Door in de geest van de regels te denken, in plaats van naar de letter te handelen.

Regels lijken vast te staan, maar bijna altijd blijkt er een ander, breder perspectief mogelijk. Changing perspectives is het devies. Zo vinden we de rek in regels, waardoor ze niet belemmeren, maar wel bescherming bieden.

De regels en de rek

De regels en de rek is een initiatief waarmee 7Zebra's laat zien hoe mensen ideeën en initiatieven mogelijk maken door de rek in regels te vinden. Aan de hand van voorbeelden uit de dagelijkse praktijk. Met tips over hoe je zelf die rek kunt vinden, samen met collega's, bestuurders, partners en initiatiefnemers. Want tussen de regels is vrijwel altijd meer ruimte dan je dacht.

Het boek De regels en de rek is bedoeld als inspiratiebron voor iedereen die regelmatig met regels in aanraking komt. Geschreven als aanmoediging voor ruimtemakers die dingen met en voor de samenleving mogelijk willen maken.

INHOUDSOPGAVE

Het boek omvat de volgende onderdelen:

- Een voorwoord
- Een introductie tekst over nut en noodzaak van regels en rek.
- **14 SOORTEN REGELS**
Wat houden ze in? Hoe komen ze tot stand en wat gebeurt er als je ze overtreedt?
- **7 DOMEINEN** met veelvoorkomende regels.
- **14 SOORTEN REK**
Wat houden ze in. Hoe werken ze? Inclusief praktijkvoorbeelden.
- **7 PRAKTIJKVOORBEELDEN**
Met een beschrijving van een situatie, de betreffende regel en hoe men rek gevonden heeft.
- **7 VEELGEHOORDE BEREN OP DE WEG**
Die je tegenkomt als je meer mogelijk wilt maken, met tips om deze beren te verjagen.
- Een concluderend hoofdstuk over het belang van Dialoog, Integrale aanpak en Transparantie (DIT).
- Gelardeerd met foto's en quotes die regels en of rek illustreren en relevante krantenartikelen.

In deze miniversie vind je van elk hoofdstuk twee voorbeeldpagina's.

Het boek omvat in totaal zo'n 160 full colour pagina's,
in een compact vierkant formaat (17 x 17 cm, ongeveer 1 cm dik)
met een harde kaft.

IMAGINATION RULES THE WORLD

— Napoleon Bonaparte —

RICHTLIJN

Een richtlijn omvat
vastgelegde afspraken
over de werkwijze
rond een bepaald
onderwerp, waaraan
iedereen geacht wordt
zich te houden.

HOE KOMT DE REGEL TOT STAND?

Een richtlijn wordt door een formeel uitvoeringsorgaan (Regering, PS, College van B&W, College van D&H) vastgesteld, of door bijvoorbeeld een managementteam, zoals bij een richtlijn klachtbehandeling of richtlijn gebruik sociale media.

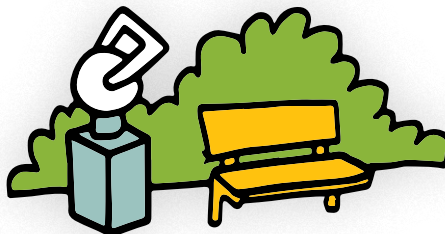
WAT GEBEURT ER ALS JE DE REGEL OVERTREEDT?

Overtreding van een richtlijn is meestal niet wettelijk strafbaar, maar ook niet vrijblijvend. Afwijkingen moeten beredeneerd worden.

In het boek worden de volgende 14 regels belicht:

EU Richtlijn / wet, Verordening, Beleidsregel, Bestemmingsplan, Procedure / Protocol, Norm, Richtlijn, Beoordelingskader, Overeenkomst / Convenant, Beleidsnota, Afspraak, Spelregel, Handreiking, Ongeschreven regel.

OPENBARE RUIMTE EN GROEN

Je wilt een buurtmoestuin beginnen in het gemeentelandschap,
een kunstwerk plaatsen in de openbare ruimte,
markering aanbrengen op de openbare weg.

MET WELKE REGELS HEB JE TE MAKEN?

REGEL	TOELICHTING	BEVOEGD GEZAG
Bestemmingsplan	Bestemming moet bouwen toestaan, maar ook het gebruik van het bouwwerk	Gemeente
Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo)	1 loket functie voor a.o. milieu en bouw	Gemeente is coördinerend
Flora- en faunawet	Vastgesteld door Rijk (Ministerie van LNV) en provincie	Gemeente is coördinerend
Wegenverkeerswet	Vastgesteld door Rijk, uitgewerkt in AMvB	Gemeente is coördinerend
Algemene Plaatselijke Verordening (APV)		Gemeente

In het boek worden van de volgende 7 domeinen de meest voorkomende regels op een rij gezet:

Openbare ruimte en Groen, Spelen, Zorg voor anderen, Horeca,
Evenementen, Detailhandel, Beheer voorzieningen

ZELFBOUW- SPEELTUIN IN VINEXWIJK

DE SITUATIE

Bewoners van een Vinexwijk in aanbouw met nog weinig voorzieningen besluiten zelf de handen uit de mouwen te steken voor hun kinderen. Zij maken op een braakliggend stuk terrein een speelplaats. Ze plaatsen speeltoestellen, zoals een grote tractorband en een speelhuisje.

Nadat een handhaver van de gemeente de speelplaats ontdekt, wordt deze zonder pardon verwijderd: te gevaarlijk. De ouders én kinderen zijn zwaar teleurgesteld in het handelen van de gemeente en willen hun speelplek terug.

DE REGEL

De gemeente geeft aan dat het zelf bouwen van een speeltuin niet mogelijk is, omdat dit onder het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (AMvB) valt.

DE REK

De bewoners, een aantal ambtenaren van de gemeente, waaronder die verantwoordelijk voor speeltoestellen, zijn om tafel gegaan om te zoeken naar een oplossing. Deze bleek te zijn: noem het geen speelplaats maar een natuurspeeltuin, bouw alleen met natuurlijke materialen en gebruik geen constructies. De bewoners gingen met hulp van Staatsbosbeheer en zand van de gemeente zelf aan de slag en creëerden een prachtige natuurspeeltuin die intensief gebruikt wordt door de kinderen en hun ouders.

Door de speelplaats anders te noemen kon de meest beperkende regel omzeild worden. Een andere regel (die rond natuurspeeltuin) bleek meer ruimte te bieden.

DE REGEL

**EEN ANDERE REGEL
VAN TOEPASSING
VERKLAREN**

HOE WERKT DEZE REK?

Bij deze vorm van rek is er sprake van een regel waardoor iets niet mag. Door de situatie anders te benoemen of beschrijven valt het niet meer onder de beperkende regel, maar onder een andere regel die het wel mogelijk maakt.

WOORBEELD

Een speelvoorziening valt onder de Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (Was). Dat betekent dat hij aan allerlei veiligheidseisen moet voldoen. Door een speelplek een natuurlijke speeltuin of speel-aanleiding te noemen, valt hij onder een andere, minder strenge set regels.

In het boek worden de volgende 14 soorten rek belicht:

Beter lezen en uitleggen, Creatief meedenken, Uitzondering maken, Andere regel toepassen, Gedogen, Tijdelijk niet van toepassing verklaren, Omzeilen, In bredere context plaatsen, Prioriteren, Overtreden (met dekking), Aanpassen, Subregel toevoegen, Legaliseren, Afschaffen.

VEELGEHOORDE BEZWAREN

Gelijke monniken, gelijke kappen.

Situaties zijn nooit gelijk.

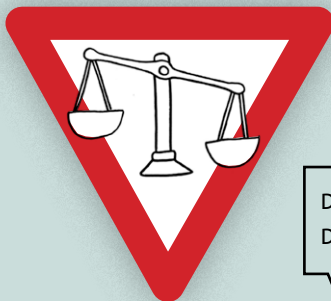
Daar beginnen we niet aan.

De ene ambtenaar is de andere niet.

Dat schept een precedent!

Hier kan dat wel, maar daar niet.

Dat is niet uit te leggen.
Dat lijkt op willekeur.

ONGELIJKHEID

EEN ANDER PERSPECTIEF

Het gelijkheidsprincipe wordt in Nederland heel belangrijk gevonden. Maar het ene initiatief is het andere niet.

Een paar tips hoe je daar mee kunt gaan.

7 TIPS OM BEREN TE VERJAGEN

- TIP 1** Gelijke behandeling gaat uit van gelijke gevallen, maar daar is zelden sprake van.
- TIP 2** Wees transparant over wat je wel en niet toestaat. Dat voorkomt willekeur.
- TIP 3** Maak duidelijk waarin de ene situatie verschilt van de andere situatie.
- TIP 4** Zorg voor uitwisseling tussen collega's over handelingen/beslissingen.
- TIP 5** Leg uit waarom er sprake is van een (eenmalige) uitzondering.
- TIP 6** Collegeleden mogen beredeneerd afwijken van regels (discretionaire bevoegdheid).
- TIP 7** Ongelijkheid is een feit bij initiatieven.
Laat het je niet weerhouden om mooie dingen te laten ontstaan.

In het boek worden de volgende 7 beren belicht:

Kwaliteit, Continuïteit, Draagvlak, Risico's en aansprakelijkheid,
Ongelijkheid, Onbekendheid, Geld.

LET OP

P

Het boek **De regels en de rek** is vanaf 18 november 2015 verkrijgbaar via www.deregelsenderek.nl en (in een later stadium) via de boekhandel.

HET 'DE REGELS EN DE REK' BOEK

Verkoopprijs van het boek is € 15 per stuk. Bij meer dan 100 boeken gaat de prijs per boek omlaag naar € 12,50. Bij meer dan 250 boeken wordt de prijs per boek € 10,00. Leuk als kerst- of relatiegeschenk of cadeau aan deelnemers van een congres of bijeenkomst. Met bijvoorbeeld een omslag op maat.

HET 'DE REGELS EN DE REK' KAARTSPEL

Bij het boek hoort een kaarten-set voor het voeren van een goed gesprek over regels en rek. Deze kaartenset omvat:

- 14 regelkaarten,
- 14 rekkaarten en
- 7 beren-op-de-wegkaarten,
- inclusief instructies om ermee te werken.

De kaartenset is los te koop voor € 10 of in combinatie met het boek voor € 25.

EEN 'DE REGELS EN DE REK' WORKSHOP

Wil je met je afdeling of een groep partijen rond een concrete casus aan de slag: volg dan een regelrekworkshop. Hierbij krijg je 10 boeken en een kaartenset. Dat kan al vanaf € 1.500.

Maar eerst moet het boek er nog komen!

Daarom zijn we een crowdfundingcampagne gestart via www.voorjebuurt.nl/deregelsenderek

De prijzen daar zijn iets hoger om de vormgevingskosten te kunnen dekken.

De regels en de rek is een initiatief van 7Zebra's,
creatief realisatienetwerk voor maatschappelijke uitdagingen.

MEER WETEN?

Kijk op www.deregelsenderek.nl,
mail: info@deregelsenderek.nl
of bel met Boukje Keijzer (directeur 7Zebra's)
06 - 1459 8081

